

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

8 óra 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deák Ferencz-u. 18. sz.,
hová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.
Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Schaberi József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A szegény ember igazsága.

II.

Ezekben a válságos időkben akadtak egyesek, akik érezni látszottak, hogy a munkásnéppel éreztetni kellene, hogy a sokat hangoztatott jogegyenlőség átment a magyar állam vérébe, az igazságszolgáltatásba. De épen az igazságtól félték. És itt mutatkozik leginkább, hogy nálunk milyen mesteri módon értik jelszókba burkoltan éppen az ellenkezőjét tenni annak, amit a jelszó mond. A munkások, az ipari alkalmazottak ügyes-bajos dolgai másutt is ki vannak véve a rendes bíróságok hatásköréből — de ez azon érzéssel történik, hogy oly bíró elé tereltessenek az ügyek, a kigondolkozás módja, a viszonyok ismerete és hajlamai folytán fel tudja fogni, hogy hol keresendő az igazság. A választott bíróságok, melyek ilyen esetekben rendszeresen alkalmaztatnak, igazán és valósággal választás utján alakítottak és a munkás tudja, hogy érdekeinek, jogainak védelmét itt megfogja találni.

Nálunk ebbe az egyszerű kérdésbe is beleszól a politika. Ha a munkásnak igényei vannak, például a betegpénztár ellen, választott bíróság elé utalja a törvény. De ezen választott bíróság tagjai előre meg vannak állapítva — az illető pénztár választmányából. Hogyan bizza nyugodtan a munkás ezekre az ő ügyét, hiszen az egész rendszer ellene irányul, ha az ő érdekeit látszanak is képviselni? De míg a munkaadónak ilyen esetekben nyitva áll az ut a rendes bíróhoz, a munkás attól el van tiltva. Honnan merítsen a munkás bizalmat ahhoz a rendszerhez, mely kétféle mértékkal mér? Fogadja az ítéletet, mint valamely

sorscsapást, melyen változtatni nem tud. De ha a politikusok egy pillanatig gondolkodnának azon, hogy az elkeseredés minő irtózatos maszaja halmozódik fel a munkásnépben, akik ennek a rendszernek jogtipró czélzatait átértik és átérzik, akkor mégis megpróbálnák, hogy a dolgok mélyére lássanak. Van-e hatalmasabb izgató momentum, mint azon gondolat, hogy részünkre nincs igazság; szegény embernek nincs bírója, a mi ügyünk nem oda tartozik, ahova mások vihetik.

És akkor nem hirdetnék olyan nyugodt fölényvel, hogy Magyarországon a jogegyenlőség, a törvény előtti egyenlőség uralkodik, midőn százával teremtik azon törvényeket, melyekkel ennek épen ellenkezőjét szanczionálják.

Nem akarunk belemenni még legjelentősebb törvényeink intézkedéseibe, melyek határozottan a vagyonos, a földbirtokos osztály kedvéért a jogrendszert áttörik. Nem szólnunk arról, hogy az igazságszolgáltatás, a jogkeresése oly drága, hogy szegény embernek arról le kell mondani és jogot keresni igazán luxus, ahelyett, hogy az igazságszolgáltatás forumát mindenki számára könnyen, anyagi áldozatok nélkül hozzáférhetővé lehetne tenni. De felhívjuk a figyelmet azon igazságtalanságra, mely a mezei munkásokról szóló, sokat dicsért törvényben megnyilatkozik. A törvényhozók nem hiszik, hogy a munkásnép átlát az ő bölcseségük rugóin. Eltekintve a törvény egész tenorától, mely a szerződési szabadságon üt indokolatlan csorbát, miért vonja le különbözőképpen pl. a szerződészegés következményeit és nem egyformán. Persze munkásról van szó. Ha a

munkás válik szerződészegővé, akkor szabadságbüntetéssel sujtják — minden apelláta nélkül, ha a munkaadó teszi ugyanazt, megelégszik az igazság pénzbüntetéssel. Miért? Erre nehezen fogunk választ találni. Az állam érdeke, mely minden jogtalanságot fedezni van hivatva, soha sem fedez igaztalanságot.

Folytathatnók a sorozatot, de hiszen egy könyv telnek be vele. Hiszen csak kiakartuk mutatni, hogy nálunk az államérdek összeesik bizonyos előjogokkal bíró osztályok érdekeivel. Azt kívánják, hogy itt mindenki jól érezze magát, hogy az államot tekintsék azon meleg fészeknek, mely őket melengeti, de szük látkörük egyszersmind rájuk diktálja, hogy vannak az országban kisebb jogképességgel bíró emberek, kiknek érdekei csak akkor nyerhetnek kielégítést, ha mások előnyben részesített érdekeivel megférnek. Ha a magyar különböző formájú politika vezetői a házigazda álláspontjára helyezkednek és az államot azon körnek tekintik, melyben ők szabnak törvényt, legalább ne esodálkozzanak azon, ha e körből kizárt egyének nem látják az igazságosság ideálját az államhatalom intézkedéseiben.

De bármit is tesznek, azt már megtanulhatták a nyugati államoktól, hogy az igazságszolgáltatást tisztán kell tartani mindenféle befolyásolástól. Ez legyen azonszentély, a hova idegen elemeket bevinni nem szabad.

A jog különös varázserővel bír. Ha az országban mindenki azon tudatban fog élni, hogy jogainak védelmét megtalálhatja, akkor a társadalmi küzdelmeknek kivészik egyik legveszedelmesebb méregfogát.

De ez iránt nincs érzésük azoknak, kik ez időszert Magyarországon jól érzik magukat.

H.

**** Országgyűlés.** A képviselőház tegnapi ülésén napirenden újra a mentelmi bizottság jelentése volt a Nessi Pál ügyében. Az első szónok Ráth Endre volt, ki hatással beszélt a bizottsági jelentés ellen. Ráth bevégezvén beszédét, nagy meglepetésre előnk jelent, hogy miután több szónok nincsen feliratkozva, a vitát berekeszti. Fejérváry állott ekkor fel szólásra. Nincs kifogása az ellen, hogy a képviselőurak a mentelmi jogot őrzik, de incidenciatéren határozatot hozni jövőre czélszerűtlen. Megvan győződve, hogy a felszólalások a dolgot komolyan és nyugodtan bírálják el, elfogadják a bizottsági jelentést. A Nessi Pál mentelmi jogát nem tartja megsértettnek. Az egész Nessi ügy felesleges vita s nem egyéb, mint harc a Gotterhate ellen. A Gotterhate az uralkodó személynék a himnusza, tehát a magyar királyé is. (Zaj a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: A magyar királynak magyar himnusza legyen.) Fejérváry után Plósz miniszter reflektált az ellenzéki szónokokra. Újra álláspontját próbálta minden siker nélkül bizonyítani. Olay Lajos felszólalása után a függetlenségi névszerinti szavazást kértek. 170 a bizottság jelentése mellett 65 ellene szavazott. Így 105 többséggel elfogadták a bizottsági jelentést.

**** Népgyűlések.** Hogy a nyomasztó gazdasági függés, az udvar és a hadügyi kormány tulzott követelései mily ellenszenvvel találkoznak az egész ország közvéleményénél, mutatják a különböző vidékeken mind sűrűbb és sűrűbben rendezett népgyűlések, a melyeken úgy az önálló vámterület mellett, mint a civilizált s ujjonczlétszám emelése ellen hoznak határozatok. December havában is több helyen lesz népgyűlés. Sopron, Mezőtúr és Szabadka független gondolkozásu hatósága készül felemelni tiltakozó szavát a nemzeti érdekek védelme érdekében. Mind a három helyen nagy népgyűlések tartását tervezik, a melyeken követelni fogják az önálló vámterület behozatalát, valamint a civilizált s az ujjonczjatalék emelésére vonatkozó törvényjavaslatok visszavonását. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as Kossuth-párt mindegyiken képviseltetni fogja magát.

A város napszámossai.

Kolozsvár, nov. 28.

II.

(—r.) Említettük, hogy a személyi kiadások az összes kiadások főösszegének csaknem harmadát teszik. Ez a tétel valamennyi között a legnagyobb. A város tehát legtöbbet tisztviselőire s alkalmazottaira költ.

Ez következne ebből, hogy a város tudatában van annak a nagy munkának, mely a tisztviselői vállaira nehezül s így első sorban az anyagi helyzetük biztosítására képezi egyik legfőbb feladatát.

Am mit tapasztalunk?

Azt, hogy annak a horribilis, mintegy félmilliónyi összegnek, daczára, a tisztviselők érdekei nem találhatnak teljes mértékben kielégítést.

Nagy keretben kicsiny kép benyomását teszi reánk az az aránytalanság, amely a személyi kiadások nagy tétele és a hivatalnokok legnagyobb részének kis dotációja között fenn áll.

Kolozsváron igen sok olyan városi tisztviselő van, a ki becsülettel és odaadással teljesített munkásságának ellenértékét nem kapja meg s a neki juttatott csekély illetményekből megélhetését — a mai nehéz gazdasági viszonyok között biztosítva nem látja.

Hol rejlik itt a hiba? Ném kell mélyre ható tanulmányokat tennünk, hogy a baj igazi okát megtaláljuk. Egyszerű az egész.

Aránytalanul oszlik meg a munkakör és még aránytalanabban a dotáció. Vannak olyan hivatali állások, a melyekre szükség nincs, olyanok, a melyek túl vannak terhelve és végre olyanok, a melyek fenntartására nem a város, hanem az állam volna kötelezve.

Természetes, hogy ilyen körülmények között elforgácsolódik a rendelkezésre álló nagy összeg, s oly hivatalnokok rovására, kik nélkülözhetetlenek és emberfeletti munkát végeznek, olyanok jutnak fizetéshez, kiknek munkásságát, melyet készséggel megbecsülünk és méltányolunk ugyan, egységesebb

hivatali szervezet mellett nélkülözni lehetne.

Ez tarthatatlan állapot. Tudjuk ugyan, hogy a városi hivatal szervezet reformálása tervbe van véve, de annak megvalósítása és életbeléptetése még nagy idő kérdése. A tisztviselők ekzisztenciális érdekeinek méltányos kielégítése azonban nem tűr halasztást, azért már mielőbb meg kell tennünk helyzetük szanálására azt, a minek megtételére eszközök és módok állanak rendelkezésünkre.

Jelen soroknak ép az a célja, hogy rámutatva a bajokra, egyúttal megkísérelje megjelölni az orvoslás azon módját, a melynek alkalmazásával a személyi kiadások megállapított keretén belül a dotációk arányos és kielégítő megoszlása elérhető volna.

Küzdtem egy örülletel.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 27.

Dr. Katona József, a IX. kerület tiszti orvosa, veszedelmes helyzetbe került szerdán.

A hivatalában ugyanis egy szegény asszony kereste föl s arra kérte, hogy menjen vele a Szvetenay-utczában levő lakására, ahol Törös István 35 éves cément-munkás — aki nála lakik — megörült s kérte, hogy vitesse be a szerencsétlent az örültek házába.

A tiszti orvos elment a lakásra s látta, hogy delirium tremensben szenvedő emberrel van dolga, aki nagyfokú üldözési mániában van.

Az orvos nyomban hozzálátott a betegre vonatkozó adatok följegyzéséhez, azonban az örült egyszerre felugrott s az ajtón ki akart rohanni s csak nagy huzattal tudta az ott álló két asszony ezen szándékában megakadályozni. Ekkor pedig felugrott a harmadik emeleti lakás ablaka előtt álló rozzant dívánra, hogy az ablakon kiugorjék. Az orvos, hogy ezt megakadályozza, el akarta a beteget az ablaktól huzni, ez azonban birokra kelt vele s teljes dühvel támadt az orvosra. Szerencse, hogy az orvos hatalmas testi erejű ember, mert még így is csak nagy küzdelem árán sikerült az örültet a

földrepernie s a jelenvolt két asszony segítségével egy lepedővel megkötözni. Az örültet aztán elszállították az örültek házába.

Kosaras asszony Kolozsvárt.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 28.

Nemes szívű hölgyek egyesületeket alakítanak, hogy a szegény, védtelen magyar lányokat megmentsék az erkölcsi züléstől, feltartóztassák a lejtőn s ne engedjék bitangjára a leány kereskedőknek. Gyűléseznek, szónokolnak, védnőkök után futkosnak, azalatt pedig a lélekkufárok zajtalanul tovább működnek s egyre gyűjtik s adják tovább szerencsétlen áldozataikat.

Nem erkölcs nemesítő egyesületekre van itt szükség, hanem a rendőrség erélyes fellépése vehet gátat a lélekkufárok undok garázdálkodásainak. A kolozsvári rendőrségnek javára kell irnunk, hogy ezen a téren kellő buzgóságot igyekszik kifejteni — s nem eredmény nélkül.

Igy tegnap is kitűnő fogást csinált. Péter Kálmán rendőr-biztos ép abban a pillanatban lepott meg egy lélekkufárnőt, a mint áldozatán tudni akart, már az utczán feltűnt a rendőr-biztosnak az asszony, ki mellett egy fiatal leány haladt.

Nyomon követte őket. Az asszony egy belvárosi nyilvános házba vitte a leányt. Péter rendőr-biztos jókor érkezett. Alkudtak a lányon. Azonnal letartóztatta a gonosz asszonyt és a központba kísérte.

Bevallotta, hogy özv. Balucz Adolfnának hívják, kézdívásárhelyre való s a leányt, Timár Juliskát, ki jóra való kisberozslói szülők gyermeke, azzal az igérettel csábította Kolozsvárra, hogy elszegődött.

A derék asszonyságot a rendőrség érzékeny pénzbírsággal sújtotta s azután haza toloncsoltatta illetőségi helyére.

Két nővér tragédiája.

Kolozsvár, nov. 28.

A Bécs melletti Baden egyik előkelő szállodájában két előkelő

megjelenésű hölgy szállott meg tegnapelőtt délbén.

Este 7 órakor a színházba mentek és színház után bezárkóztak szobájukba. Kevés vártatva két lövés dördült el a szobában. Midőn a szálloda személyzete az ajtót felszakította, a két nőt átlőtt mellel, haldokolva találta.

A rendőrség a hölgyek hátrahagyott leveleiből megállapította, hogy nővérek voltak. — Nevük: Szechert Mária és Szechert Ludmilla Zsebeik tele voltak kivágott ujságcikkekkel, melyek mind öngyilkosságokról szóltak. Egy levélben, melynek borítékjára az volt írva: „Halálunk oka“, következő sorok voltak: „Súlyos idegbajom miatt megyek a halálba. Nővérem, a kinek rajtam kívül senkije sincs, nem akar nélkülüm élni, de nem is akarom az emberek között egyedül hagyni. Irataink között pénzt is találnak, vigyék nek Olmützbe, mert oda valók vagyunk.“

Gyermekholttest a kutban.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 28.

E hónap 15-én a czinkotai határban egy közkutban egy tizhónapos fiugyermek holttestét találták.

A nyomozás során kiderült, hogy a gyermek anyja Mesterházi Józsefné, született Rudi Zsuzsánna eseléd, a kit a bpesti rendőrség a fővárosban letartóztatott.

A gyermekgyilkosság története igen érdekes. Mesterháziné meggyilkolt gyermeke még márcziusban született. Rákos Szent-Mihályon helyezte el, a honnan e hónap elején értesítették, hogy gyermeke beteg. Mesterháziné akkor felhozta a gyermeket, hogy kórházban helyezze el. Hiába járta azonban végig a kórházakat, sehol sem vették fel a beteget azzal, hogy házi kezelést alatt is meggyógyul.

A kétségbeesett anya ekkor vissza akarta vinni Rákos-Szt-Mihályra. Azonban nem volt pénze, hogy a gyermektartásért fizethessen. Egy ideig bolyongott a határban, azután fogamzott meg agyában a gyilkosság terve. A kut mellett meztelenre

TÁRCZA.

Flórián uram leányai.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

Írta: Konez Béla.

Egy pár pillanatnyi esend után Anna mondotta tovább az előttünk már ismert tényeket.

Rezgő Tivadar feszült figyelemmel csüggött az Anna szavain és meglátszott rajta az izgatottság, a mely folyton nőtt, a mint a történet vége felé közeledett.

— Tagadtam, hazudtam eleinte — folytatta Anna, — de aztán volt erőm tovább daczolni nem apám haragjával szemben, nem birtam kiállani tovább azt a vádoló, lesújtó tekintetet és...

— Bevallottad?! — vágott

szavaiba Regző Tivadar és tekintetével az Anna lelkéig akart hatolni.

— Igen, bevallottam, mindent elmondottam, hiszen szerelmünk sorsa forgott a vihartól fölkergetett orkán üvöltő hatalmában!

— Te szerencsétlen! Mit tettél?! — ugrott föl Regző — hiszen te megsemmisítetted mind a kettőnk boldogságát, elvesztettük egymást föltalálhatatlanul ezen tetteid által!

— Nem vesztettük el — mondotta Anna nyugodtan, szinte büszkeséggel abban a tudatban, hogy az ő szerelméért mártoroskodhatott — elvesztettem anyámat, apámat, testvéreimet, de megnyertelek általa téged, örökre egymásé lehetünk. Hiszen te is ezt akartad?

— Ah, dőreség, balgaság. Nem úgy értettem én azt, hogy ilyen meggondolatlan tettel és

ilyen korán... Az én terveim egészen mások voltak es te most elém állsz. azt mondva nekem, hogy ime ott hagytam az ott-hont, hogy új ott-hont nyerjek te nálad; ott hagytam anyámat, apámat, hogy az egész világot csak te benned leljem fel! Szép, igazán nemes tett! Hanem engedj meg egy kérdést. Mond meg hát, ha számításod idáig elég ügyesen sikerült, mond meg nekem azt, hogy mi a szándékod a jövőre nézve?

Anna hol sáppadt, hol pirult a Regző Tivadar szavaitól. Hiszen nem ezt várta ő. Ugy gondolta, hogy szerelmes lovagja térdre hull előtte és csókjaival halmozza el ruhája szegélyét is azért az önfeláldozó tettért, a melylyel bebizonyította, hogy a romantikus szerelem nem veszett ki még egészen.

Nem tudta, mit feleljen a Regző Tivadar kérdésére. Elő-

ször a megsértett önérzet ébredt föl lelkében, de azt csakhamar újból elringatta a szive dobogása. Hiába, a szerelem a legenyhébben ítél.

— A jövőre nézve? — szólott habozva és szórakozottan bábált ruháján — a jövőre nézve annyi, annyi szép gondolat foglalkoztatja lelkemet. Elgondoltam én mindent, a mi csak érhet bennünket jó, avagy rossz, de mégis, mégis azt hiszem, hogy a holdogságunk jóval több lesz, mint a mennyi boru fogja zavarni együttlétünket. Meglátod én is majd dolgozni fogok és neked is van jövedelmed, így aztán fillért fillérre téve, nem fogunk éhen veszni. Hiszen annyi szegény, boldog ember van a világon és annyi gazdag boldogtalan sóhajtozik a más világ után!

(Folytatása következik.)

vetkőztette a gyermeket és be-
dobta a mély kutba.

Addig várt, a míg a gyer-
meke sirt. A mikor elhallgott,
elment Rákos Szent-Mihályra,
ahol azt hiesztelte, hogy a
gyermekét a fővárosban elhe-
lyezte.

HIREK

Kolozsvár, nov. 28.

— **Orvosi szakülé.** Az „Erdé-
lyi Múzeum Egylet” orvos ter-
mészetudományi szakosztálya
ma d. u. 5 órakor a belgyógyá-
szati klinika tantermében (Mikó-
utca) orvosi szakülést tart.
Tárgyak: 1. Hegyi Mózes dr.,
Fabinyi Rudolf: Betegbemutató
az ideg- és elmegyógyászati in-
tétetből. 2. Betegbemutató a
bőr-kórtani klinikáról. 3. Jancsó
Miklós dr.: Egy véletlenül elő-
jött malária házi endemiáról
Ülésein a szakosztály az előadá-
sok iránt érdeklődő vendégeket
is szívesen lát.

— **Az Egyetemi Kör** ma dél-
után 5 órakor a Kör elnöki szo-
bájában választmányi gyűlést
tart, mely az elnöki előterjesz-
tések mellett esetleges indítvá-
nyok és interpellációkkal fog
foglalkozni.

— **Előadás iparosoknak.** Az
iparos segédmunkások képzé-
sére szervezett kolozsvári helyi
bizottság november hó 30-án,
vasárnap d. után 3 órakor a
városház közgyűlési termében
ismeretterjesztő előadást rendez.
Előadást tart ez alkalommal dr.
Versényi György: „A néphá-
gyományokról”.

— **Az egyetemi gyógyszerár
vezetője.** A hivatalos lap leg-
utóbbi száma közli, hogy a val-
lás- és közoktatásügyi m. kir.
miniszter dr. Issekutz Hugó okl.
gyógyszerészmestert s a kolozs-
vári tudomány-egyetemen a
gyógyszerészeti műtan magán-
tanárát, az ugyanazon egyete-
men gyógyszeriani intézetével
kapcsolatban felállított házi
gyógyszertárhoz egyetemigógy-
szerészsze kinevezte s egyúttal
ezen gyógyszerár vezetésével
megbízta. Dr. Issekutz Hugó
tegnap tette le a hivatalos eskü-
t az egyetemi tanács előtt.
Az egyetemi házi gyógyszerár
felállítása és berendezése gyógy-
szertani intézetben most van fo-
lyamatban és nemsokára el-
készül.

— **Pacatianu szabadlábán.** Az
izgatásért elítélt Pacatianut teg-
nap délben szabadlábra helyez-
ték, minthogy a bíróság meg-
határozott ötezer korona biztosíté-
ket az ügyészség pénztárába
Zehán László szt.-mártoni ügy-
véd lefizette. Pacatianu neje és
Zehán László ügyvéd társaságá-
ban hagyta el az ügyészség fog-
házát.

— **Elgázolta a vonat.** A teg-
nap reggel 5 óra 55 perczkor
Kolozsvárról induló 502. számú
gyorsvonat a S amoson átvezető
vashidon túl mintegy 50 lépés-
nyire egy embert gázolt el. A
vasuti rendőrség körülbelül fél
órával a vonat elmenetele után
talált rá a szerencsétlen ember
holttestére a sínek mellett. Nagyobb
roncsolás nem látszott a
holttesten, melynek csupán or-
rát, száját borította el a kiöm-
lött vér. A halottban hamar föl-

ismerték Marosán János kolozs-
vári favágót. Marosán — mint
mondják — már a mult évben
egyszer öngyilkosságot kísérelt
meg úgy, hogy a robogó vonat
elő akarta vetni magát, ebben a
kíséreltében azonban akkor a
rendőrség megakadályozta. Eb-
ből azt gyanítják, hogy most
sem szerencsétlenség, hanem
szándékosság forog fenn s Ma-
rosán öngyilkossági szándékból
vetette magát a vonat kerekei
alá. A rendőrség nyomban ki-
szállott a helyszínre és jegyző-
könyve vettek föl az esetről s
jelentést tettek az ügyészségnek.
Kócsi Andor vizsgálóbíró teg-
nap délután 3 órakor szállt ki a
helyszínre a kivatalos vizsgálá-
tot megejtendő. A holttestet be-
szállították a törvényszéki or-
vostani intézetbe. A szerencsét-
len embert felesége és négy
gyermeké sirtja.

— **Jókait meglópták.** Jókai Mór
tegnap, mint feljelentő szerepelt
a bpesti főkapitányságon. Elpa-
naszolta, hogy szolgálja Bartek
János rendszeresen meglópta és
ezt ő csak most vette észre.
Kára mintegy 5000 korona. A
hűtlen szolgát a rendőrség elfo-
gta és megmotozásakor 400
koronát találtak nála. Bartek
tagadja tettét, de azért egyelőre
a rendőrség vette pártfogásába.

— **Az aradi sikkasztás.** Arad-
ról jelentik: A törvényszék vád-
tanácsa vád alá helyezte Böhm
Adolfot. A főtárgyalás novem-
berben, eseten december elején
lesz. A vádtanács teljesen Mesz-
lényi ügyész vádirata alapján
döntött s a vizsgálatot mellőzte.

— **Zárdabotrányok Franciaor-
szágban.** Amióta az „Aurore” le-
leplezte a toursi zárdabotrányo-
kat, azóta egymásután jönnek
napfényre a zárdák visszaelősei.
A párisi lapok most azokról a
kínzásokról írnak megdöbbentő
tudósításokat, amelyeket a dro-
mei kerületben „A jó pásztor-
hoz” nevezett zárdá apácái kö-
vettek el az ott elhelyezett sze-
gény árva leányokon. A Bon-
nardel nővéreken oly kegyetlen
kínzásokat tettek, hogy az egyi-
ket, Antóniát, a kórházba kel-
lett szállítani. Az ügyészség meg-
indította a vizsgálatot. A jó
pásztorhoz címzett zárdá kü-
lönben is a leghirhedtebbek kö-
zé tartozik Franciaországban.
A szégyenteljes és állatias báná-
smód, amelyben a növendé-
kek ennek a zárdának részéről
ki vannak téve, már foglalkoz-
tatták a bíróságokat és beiga-
zolás is nyertek. A lapok le-
leplezései mindenfelé nagy fel-
háborodást és elkeseredést kel-
tenek.

Színház és Művészet.

Színház. Kevés közönség, alig
fél ház előtt került bemutatóra
Echegaraynak legújabb drámája,
a „Halálos csönd”. A nagy
spanyol drámaírónak ez a műve
nem tartozik a legsikerültebb
alkotásai közé, hiányzik belőle
az az elhibet, az az okvetlenül
megkivántató lélektani motívum,
a mely mellett megtörténhetik
mindaz, a mi Echegaray e drá-
májában leköti a közönség fi-
gyelmét. Mert tény, hogy a ha-
tásos drámai dialogok nem hiá-
nyoznak belőle, de annál inkább
érezzük hiányát annak, hogy

tulajdonképpen miért történik
mindez? Az első felvonásban csak
azt tudjuk, hogy Augustias (Tó-
völgyi) nem metet nőül Ray-
mundához (Szakács), habár sze-
reti. A második felvonás végén
kitűnik, hogy Augustias nem
Augustias, hanem Glória és
Glóriának pedig beestelen a
multja.

A harmadik felvonás végén
Augustias megfejt a rejtélyt
és a haldokló Raymondónak
megmondja, hogy ő nem becs-
telen, hanem az anyját men-
tette meg és ő tiszta, a mi a
közönséget téves helyzetbe jut-
tatta.

Alapjában ez is volna a darab
meséje, melyet aztán a drámai
jelenetek bővítenek ki három
felvonással.

A szereplők közül Tóvölgyi
Margit és Szakács Andor jutot-
tak e drámában olyan szerep-
hez, a melyben ragyogtathatták
fényes tehetségüket. Elemében
voltak mindketten ambíciójuk-
nak és megérdemelt tapsokat
arattak. A többi szereplők szin-
tén emelték a mennyire szerep-
körük engedte a „Halálos csönd”
sikerét.

Vörösmarty emlékezete. Vörös-
marty emlékét a költő születés-
napján, december 2-án „Az ál-
dozat” cz. drámájának előadá-
sával ünnepli meg a színház.
Az áldozat főszerepeit Tóvölgyi
M., T. Halmi M., Szakács,
Szentgyörgyi és Tompa fogják
játsszani.

A vasárnapi ifjúsági előadás
iránt nagy az érdeklődés. Mint
már jeleztük, „A vén bakancsos
és fia a huszár” fog színi-
re kerülni, melyhez bevezető előadást
Sólyom János tanár tart.

Louie előkészületei szorgal-
masan folynak. T. Halmi Margit
kitűnő szerephez jutott a Louie-
ban, mely december 3-án kerül
bemutatóra.

Irodalom.

Uj lap Folyó hó 30-án uj lap
indul meg Kolozsváron „Keres-
kedelmi Szemle” czimen, heten-
kenti megjelenéssel. A hézag-
pótló lap a magyarországi kis-
és középkereskedők érdekkép-
viselési közlönye lesz és a
Kolozsvári Kis- és Középkere-
kedő-Társulat hivatalos orga-
numa. A lap gazdag programja
mellett még azt a páratlan ked-
vezményt is fogja nyújtani elő-
fizetőinek, hogy minden ügyei-
ben eljár és az ebből eredő
beadványokat, kérvényeket, fe-
lebbezéseket teljesen díjmentesen
készítik el a szerkesztőség szak-
emberekből álló tagjai. Nagy
előny ez a kereskedő osztályra,
főleg a kiskereskedőkre, kik ed-
dig ki voltak szolgáltatva a zug-
írásoknak. Es ezen nagy előny
mellett még egy olyan érdekkép-
viselési lapot nyer, mely
lelküismeretesen fog küzdeni a
kis emberek becsületes igazáért.
Előfizetési ára egész évre 5 kor-
lesz, a Kolozsvári Kis- és Közép-
kereskedő-Társulat tagjainak pe-
dig 4 korona. A lap szerkesztő-
sége és kiadóhivatala Wesse-
lényi Miklós-utca 13. sz. alatt
van, a Kis- és Középkereskedő-
Társulat helyiségében, hol a hi-
vatalos órák alatt 9—12 és dél-
után 3—6 óráig a jelentkező

előfizetőknek már most rendel-
kezésére áll a szerkesztőség.
Ugyanott hirdetések is felvé-
tetnek.

Két könyv. Két különböző
szakba vágó munka jelent meg
egyszerre Pálffy Gyula maros-
vásárhelyi állatorvostól. Az egyik
tiszán szakmunka, a mely „A
székelység állattenyésztés”-ével
foglalkozik. A másik szépiro-
dalmi dolog. „Urfiságok” czim-
mel, a Vadnay Károly által
szerkesztett „Fővárosi Lapok”-
ban megjelent tárczáit adja
közre. (Kapható 2 koronáért a
szerzőnél M. Vásárhelyen.)

KÖZGAZDASÁG.

Gabona-árak:

	kor. fill.	kor. fill.
Buza — — —	14 —	15 40
Rozs — — —	10 40	14 60
Ó-törökbuza —	13 20	13 60
Uj-törökbuza —	10 —	10 40
Takarmány-árpa	10 60	11 —
Árpa jobb — —	11 60	11 80
Zab — — — —	10 40	10 60

értve mind m. mázsánként, vag-
gon áru és a helyi vasut állo-
másnál átvéve.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, péntek nov. 28-án.

HALÁLOS CSÖND.

Dráma 3 felvonásban. Irta: Jose
Echegaray. Fordította: Huszár
Vilmos.

SZEMÉLYEK:

Augustias — — —	Tóvölgyi.
Donna Mercedes —	Laczkó.
Inéz — — — —	Hegedüs.
Para — — — —	Palotay.
Julia — — — —	Cserányi.
Raymundo — — —	Szakács.
Gennaro — — — —	Szegő.
Orellana — — — —	Papp.
Tábornok — — — —	Szentgyörgyi.
Don Ridrogo — —	Tompa.

Kezdete este fél 8 órakor.

Színházi műsor:

Szombat: Boccaccio.
Vasárnap: d. u. A vén bakancsos.
este: Boccaccio.

Kiadó-tulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

A „Kolozsvári Ujság” naptárszelvénye.

17. szám.

Aki ezt a szelvényt lapunk 30
egymásután következő számából
kivágja és azt a kiadóhivatal-
nak beküldi, egy díszes kivitelű
fali-naptárt kap teljesen in-
gyen a „Kolozsvári Ujság”-
karácsonyi ajándékaként. —

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉSEK.

Vigkedélyű és jómulató. Levele van a kiadóban.

Szeretetremlő. Levele van a kiadóban.

Szöke 456. Levele van a kiadóban.

Mulandóság. Levele van a kiadóban.

Kék galamb: Vigasztalhatatlan vagyok tegnap mulasztásomért; baleset miatt voltam kénytelen lemondani az édes percekéről. Remélhetem-e, hogy kárpótolva leszek önhibámon kívül elkövetett mulasztásomért és mikor?

Feleséget keresek, barnát, nem magos természetű, egészségeset, 24 évnél nem idősebbet, némi kelengyével. 21 éves, jó megjelenésű, szorgalmas iparos. Levelet „Ritka jó férj” címen a kiadóba.

Kellemes barátsággal viszonoznám előkelő úri ember nemesszívűségét, ki tizenöt forinttal sürgősen kíségeteni. — Ajánlatokat „Fiatal hivatalnok” címen a kiadóba.

Lebilincselő kedvességgel bíró uriaszony otthonában nem boldog, — ilyen körülmények között

élő gazdag uriember barátságát keresi. Legkomolyabb levelet kér kiadóba „Hátha szeretni tudlak” címen.

Barna fess fiatal ember pár ezer korona hozománynyal rendelkező nőt feleségül venne. Levelet „Ágról szakadt” címen a kiadóba kérek.

Vigyen el az ördög — mondják gyakran a mamák lányaiknak. Egy ilyen ördög vagyok magam is, ha valamelyik szép leány óhajtja, avagy ha valamelyik mama akarja, hogy lányát elvigyem, úgy kérem az illetőt írjon nekem a kiadóba „Vigyen el az ördög” címmel.

Tisztességes két nővér, szeretne házassági czélből intelligens, tisztességes jobbállású fiatal urakkal megismerkedni, hozomány pár száz forint. „Szökek 456” címmel kérünk leveleket.

23 éves lábbeli készítő segéd vagyok, — komoly szándékból ismeretséget akarok kötni egy szakácsnéval. Komoly levelet veszek figyelembe. „Hü leszek” címen továbbít a kiadó.

Szórakozás czéljából egy intelligens fiatal ember egy szöke leánnyal ismeretséget óhajt kötni. Leveleket „Adonisz” jelige alatt a lap kiadóhivatlatába kérek.

25 éves mészáros és hentes, ki saját házzal és üzlettel bír, magához illő, fess fiatal leány ismeretséget keresi házassági czélből megfelelő hozománynyal. Levelet „Mészáros” címen a kiadóhivatal továbbítja.

KINÁLAT:

Egy jó forgalmé hetyen levő sütőde azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

4 fiatal ember ebéd és vacsorára felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

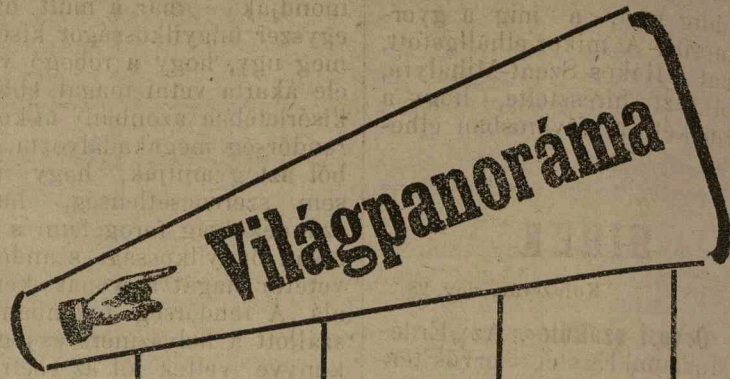
Tanítást vállal erélyes és tanításban gyakorlott egyetemi hallgató (ebéd-koztérítis). Levélbeli megkeresést „Szorgalom” címen a kiadóba kérek.

KERESLET.

Egy ügyes fiu fényképész tanulónak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utcza 3. sz.

Egy képsorozat nem ismételtetik.

Egy képsorozat nem ismételtetik.

1902. november 23-tól november 29-ig.

VERSAILLES. — TRIANON. Császári kastélyok.

Belépti díjak: felnőttek részére 40 fillér. Tanulók, gyermekek és katonák örmestertől lefelé 20 fillért fizetnek. Jegyek előre válthatók Müller utóda Somlyai M. üvegkereskedésében Kossuth Lajos-utcza 4. sz. Egy jegy 30 fillérjével. Előfizetés 8 jegyre 2 korona 40 fillér.

a Világpanoráma igazgatósága.

Braun Mihály

hangszerkészítő.
Nagy javító műhely, nagy raktár az összes hangszerrek és azok alkatrészeinek.
Kolozsvár,
Vesselényi Miklós-utcza 18.

Müller utóda

SOMLYAI M.
Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 4.
Ajánlja: üveg-, porcelán-, lámpa és háztartási eszközök raktárát.
Lámpa javítások, képek keretezések eredeti gyári áron.

VIZVEZETÉKSZERELŐ.

Fellegvári-ut 28.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Javítást gyorsan eszközöl.

ERZSÉBET

GŐZ- ÉS KÁDFÜRDŐ KOLOZSVÁRTT
Kis-Szamos-utca 1. szám.

Olvassuk !!

Éltemtétek az apát, Árvaságban a család. Nyomor tűné a fészket, De Bernáth kltái gépjét. 8 menten boldog a tanya, Nem zokog a jó anya, Mert a kis varrógéppal Kizdnek a szegénységnek.

Életuntan egy levezte Bernáth kerékpárját vette, Hogy splenjétől szabadsuljon, Testmozgásban meggyógyultan. Erdőn, mezőn karikázott, Napokon át izzadt-füszött, S vége mi lett a sok tanzak? Most csap fel splen komikusnak!

Bernáth Sándor tricsiklijén Kullog árván egy agglodny. Söhajta nézz néha-néha Űres ülése a — léha. Egyszer egy ut fordulón Felbukkam egy molett kis lány. Két-három szó — barátkoznak, S már dnetibe karikáznak.

Ha Bernáthtól vész hegedűt, Tokot, gyantát és nyiretyűt, Két-három hét el se telik — S irigyed lez cseh Kubelik. És ha hegedűt nem szeretsz, Cziterán is kesereghetsz. Avagy pedig harmónikán — Mindenféle szép muzsikán. Nosza pajtás, kiálts te hát! Kuldjön árjegyzéket Bernáth!

Ha javítani kell a gépet, Hiányzanak alkatrészek, Vagy szakad a hegedű hur Bernáthoz — á közeli ut, Hol mindent beszereshetünk, Legolcsóbban megvehetünk. Pártoljunk hát csak a magyart — A hazai versenyipart!

Bernáth Ede Sándor

erdélyrészi varrógép, kerékpár, hangszer és zeneautomata nagy raktára,
Kolozsvár,
a m. kir. Posta és Távirata szállítója. Mechanikai motor erőre berendezett javító műhely. Pontos, gyors és olcsó kiszolgálás.
Egy új Singer varrógép csak 35 ft 10 évi jótállással.

Kolozsvári Kis- és Közép-Kereskedők Takarékos és Hitelszövetkezete.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint szövetkezetünk hivatalos óráit

délelőtt 9-től 12 óráig
délután 3-tól 5 óráig

meghosszabbítottuk.

Ezen idő alatt minden a bank szakmába vágó üzleteket lebonyolítunk és pedig:

Betéteket elfogadunk napról-napra gyümölcsöző 5% kamat mellett. —

Kölcsönt nyújtunk: mindennemű érték-papírra és ingatlanra.

Leszámítolunk: számlát és váltót a mindenkor érvényben levő legolcsóbb kamatláb mellett.

A Kolozsvári Kis- és Közép Kereskedők Takarékos és Hitelszövetkezet igazgatósága.

21 vendéglő!

Kitűnő erdélyi borok

Lovag-utcza 7-ik sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy a fentnevezett utczában a mai kornak egy igen csinos, megfelelő vendéglőt nyitottam, hol a legjobb erdélyi borokat fogom árusítani. — Magyar konyhám kiváló jó izlésű és rendkívüli olcsó. Ebéd és vacsora havonként 34 korona. Kérve a nagyérdemű közönség becses pártfogását, vagyok kiváló tisztelettel:

Pauer Lajos

vendéglős.

Kitűnő magyar konyha

21 vendéglő!

Kitűnő erdélyi borok

30-án. Vasárnap. 30-án. Megnyitás egy kolozsvári elsődendű zenekar közreműködésével.

Kitűnő magyar konyha

SCHABERL JÓZSEF

„GUTENBERG”
KÖNYVNYOMDÁJA
Deák Ferencz-u. 18.

Arjegyzékek a legdiszesebb kivitelben. Folyóiratok bármily nyelven. Rőpiratok 24 óra alatt. Rovatos ivék kis- és nagyalakban. Falragaszok a legcsinosabb kiállításban. Pénztárkönyvek két, három színben. Főkönyvek, Körlevelek, Számlák, Értesítvények stb. stb.

a legolcsóbb árban vállaltatnak fel.